

Σύντομη ιστορία της χειρουργικής αρθροσκόπησης στην Ελλάδα

Δρ Κώστας Βούκαλης
Χειρουργός ορθοπαιδικός

Αρθροσκόπηση είναι η τεχνική που μας επιτρέπει με την είσοδο κατάλληλων εργαλείων μέσα από μικρές τρύπες (key-hole surgery) να ελέγξουμε αλλά και να χειρουργήσουμε στο εσωτερικό των αρθρώσεων. Η πρώτη άρθρωση που μπορέσαμε να αρθροσκοπήσουμε και να λύσουμε τα προβλήματά της, ίσως επειδή παρουσιάζει και τις περισσότερες κακώσεις, ήταν το γόνατο.

Υπάρχουν κατά καιρούς ορισμένοι χαρισματικοί συνάδελφοι οι οποίοι με την δουλειά τους διαμορφώνουν τον χαρακτήρα μιας ολόκληρης ειδικότητας. Ένας τέτοιος συνάδελφος ήταν ο Γαπωνέζος Watanabe (1921-1994) ο οποίος θεωρείται ο “πατέρας” της αρθροσκόπησης, επέβαλε την αρθροσκοπική τεχνική στην Ορθοπαιδική και ίδρυσε την πρώτη αρθροσκοπική εταιρεία το 1974.

Το 1979, πολύ πιο μπροστά από πολλές χώρες της Ευρώπης, έγινε στην Θεσσαλονίκη η πρώτη αρθροσκοπική χειρουργική επέμβαση στην Ελλάδα... Τα άριστα αποτελέσματα της αρθροσκοπικής τεχνικής έγιναν γρήγορα δημοφιλή στον αθλητικό κόσμο της χώρας. Λύνοντας οι αθλητές τα προβλήματά τους γρήγορα και ανώδυνα με την καινούργια χειρουργική τεχνική, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ολόκληρη η χώρα ασχολείται με την υγεία των “ειδώλων” της η χειρουργική αρθροσκόπηση γρήγορα πήρε στην μοντέρνα χειρουργική την θέση που δικαιούται.

Η χειρουργική αρθροσκόπηση στα πρώτα της βήματα πέρασε από την “ιερά εξέταση”, δέχθηκε μεσαιωνική κριτική και αμφισβητήθηκε άδικα. Είναι αισιόδοξο το γεγονός πρώτον ότι ο χρόνος δικαίωσε την χειρουργική αρθροσκόπηση καθιερώνοντας την σαν την πρώτη σε συχνότητα ορθοπαιδική εγχείρηση και δεύτερο γιατί οι συνάδελφοι της επόμενης γενιάς των χειρουργών ορθοπαιδικών έχουν κάνει κτήμα τους την τεχνική, όχι μόνο για απλές χειρουργικές επεμβάσεις, αλλά και για δυσκολότερες επεμβάσεις στο γόνατο και στον ώμο.

Η αρθροσκόπηση θεωρείται από πολλούς συναδέλφους σαν η μεγαλύτερη ώθηση στην Ιατρική του 20ού αιώνα. Ίσως η ολική αρθροπλαστική των αρθρώσεων να είναι πιο δραματική σαν εγχείρηση, η αρθροσκόπηση όμως επηρεάζει περισσότερα άτομα.

Τα περισσότερα προβλήματα του γόνατος λύνονται με την αρθροσκοπική τεχνική όπως αντικατάσταση πρόσθιου και οπίσθιου χιαστών συνδέσμων με τενόντιο αυτομόσχευμα, υμενεκτομές, χονδροπλαστικές με αυτομόσχευμα χόνδρου για την θεραπεία παθήσεων της αρθρικής επιφάνειας.

Η επιτυχία των αρθροσκοπικών επεμβάσεων στο γόνατο ώθησε τους ορθοπαιδικούς να επιχειρήσουν να λύσουν τα προβλήματα και άλλων αρθρώσεων και κυρίως του ώμου. Τα τελευταία χρόνια η αρθροσκόπηση του ώμου μας βοήθησε να καταλάβουμε και να εξηγήσουμε τα αίτια διαφόρων επώδυνων καταστάσεων τις οποίες μπορούμε να θεραπεύσουμε με την αρθροσκοπική τεχνική.

Εξαρθρήματα ώμου που χρειάζονταν μεγάλες ανοικτές επώδυνες εγχειρήσεις και μακρόχρονα διαστήματα ακινησίας αντιμετωπίζονται πλέον αρθροσκοπικά με επιτυχία σαν ημερήσια περιστατικά. Το σύνδρομο προστριβής του ώμου

με τον έντονο νυκτερινό πόνο αντιμετωπίζεται πλέον σαν μικροεπέμβαση με την χειρουργική αρθροσκόπηση. Η ρήξη των μυών του ώμου και η αποκόλληση του τενόντιου πετάλου αντιμετωπίζονται τώρα με αρθροσκοπική τεχνική.

Η χειρουργική αρθροσκόπηση του ώμου βρίσκεται τώρα εκεί που βρισκόταν η αρθροσκόπηση του γόνατος στην δεκαετία του 1980 αλλά σύντομα με τα άριστα αποτελέσματά της θα καθιερωθεί σαν καθημερινή τεχνική στην συνείδηση των συναδέλφων αλλά και των αρρώστων.

Βιβλιογραφία

1. Dandy DJ. 1978. Early results of Closed Partial Meniscectomy. *British Medical Journal* 1: 1099-1100.
2. Carson RW. 1979. Arthroscopic Meniscectomy. *Clinics of North America* 10: 619-627.
3. Voukalis K. 1985. Arthroscopic Surgery of the knee (Analysis of 135 cases) Combined meeting of EEXOT and Girdlestone Orthopaedic Society. Athens 1985.
4. Jackson RW. The role of arthroscopy in the management of disorders of the knee. *Journal of Bone and Joint Surgery* 54B:310-322.

